

1

De huisjes en de boerderijen van Westwoud waren al zichtbaar aan de horizon, toen er plotseling een doffe bonk tegen de onderkant van mijn auto klonk. Ik wist meteen dat het geen ding maar een konijn of een kat moest zijn. Zoiets voelde je door de carrosserie heen. Ik vloekte en parkeerde de auto in de berm. Ik stapte uit, sloeg de kraag van mijn colbert op en rende een paar meter terug. Er lag een eend op de weg. Ik speurde de omgeving af. Koeien en paarden bleven onverschillig grazen. Er was geen mens te zien.

Het eendvrouwtje was hopelijk dood. Ooit had ik gezien hoe iemand zijn voet op de nek van een aangeschoten patrijs zette en een ruk aan de kop gaf, en ik wenste dat ik dat nu niet zelf hoefde te doen. In de sloot zwom een radeloos kwakend mannetje. Ik pakte het nog warme vrouwtje achter haar kop, de veertjes

krulden tegen mijn vingers. Even was ik bang dat de hals het niet zou houden en het plumpe lijf zich ervan af zou scheuren. Het mannetje keek nu stil en bezorgd toe. Ik tilde haar voorzichtig naar de graskant, waar ze zwaar tussen de halmen zakte. Het was sneu, ik kon alleen maar hopen dat een roofvogel of een vos haar zou komen verorberen.

De bomen staken scherp af tegen de wolken toen ik het dorp in reed. De zon had nog voluit over de graslanden geschinen, maar nu kleurde de lucht van het ene moment op het andere paarsgrijs en trok het dek dicht.

Ik reed de woning van Simons voorbij, langs het kerkje naar de T-kruising. De sleutels van de praktijk moest ik op de schapenboerderij van Lamberts halen. De stortregen die inmiddels was losgebroken, liep als transparante siroop over mijn achterraut. Het dorp Westwoud was zo klein dat het niet moeilijk zou zijn om die boerderij te vinden. Een fijngetekende bliksemflits scheurde de donkere lucht en er volgde een donder die zo hard klonk dat mijn trommelvliezen ervan trilden. De bomen waaiden scheef en het begon harder te regenen, ik kon de weg amper onderscheiden.

Op de splitsing nam ik de afslag, maar ik zag de huizen niet meer, alleen zwarte contouren en het paars-

grijs erboven. De auto was een duistere cabine geworden waar je 't beste naar een spannende film kon kijken tot de bui overtrok.

Ik keerde en reed de andere kant op. Het grasland was verlaten. De schapen waren vast naar binnen gevlucht en knaagden daar hun hooi. Het kon niet anders of ik was opgemerkt door bewoners die over hun halve vitrages heen een man in een crèmekleurige Mercedes SL hadden zien rijden. En niemand die zich buiten waagde in dit hondenweer, niemand die zijn huis uit kwam om mij de weg te wijzen. Ik draaide mijn raam een stukje open en stopte voor een groot boeren-erf met schuren en een hooiberg. Dit zou de boerderij van Lamberts kunnen zijn. Een gestalte in een lange bruine jas met een breedgerande cowboyhoed opbeende op de auto af.

‘Meneer Levi?’ zei een vrouwenstem. Ze stapte in.

‘Lidie Lamberts. Die kant.’ Ze wees achter me. ‘Ik had u al langs zien rijden, dokter,’ zei ze.

‘Ik ben maar één keer bij Simons geweest,’ begon ik, ‘maar dat was van de zomer. Met deze bui lijkt alles er anders uit te zien.’

We reden de dorpsstraat in. Doordat ze haar hoed ophield, kon ik haar gezicht niet goed zien. Ik parkeerde de auto voor het huis van collega Simons. Ze zocht naar de hendel, maar klauwde mis.

‘Mag ik?’ Ik boog me voor haar langs, mijn elleboog schampte haar jas, ik opende het portier voor haar.

‘Dank u.’

‘Zeg maar je. Levi.’

Ik probeerde weer een glimp van haar gezicht op te vangen, maar ze stapte uit. Ik liep snel achter haar aan, langs de lage haag naar het erf van de dokterswoning. Er klonk een keiharde donderklap, ik dook ineen.

‘Gauw!’ We holden naar de voordeur, waar Lidie zonder enig gepruts de sleutel in het slot kreeg en de deur opendeed. In de gang pakte ze een zaklantaarn van een gangtafeltje en bescheen de muur op zoek naar de lichtknop. De regen kletterde met geweld tegen de deur en het raam erboven, maar toch hoorde ik er een merkwaardig sissend geluid bovenuit.

‘Wat is dat?’ vroeg ik.

Lidie scheen de gang in. Het gesis leek uit een antieke kast te komen. Plotseling werd het lantaarnlicht door twee geelgroene ogen boven op de kast weerkaatst, onder de ogen een helroze mondje met tandjes. Ik schrok.

‘O, dat is Flip maar,’ zei Lidie rustig.

‘Flip? Wie is in godsnaam Flip?’ Het ding bleef blazen.

‘Simons’ kater. Hebt u ’m vorige keer niet gezien?’

‘Ik weet van geen kater. Hoe komt die daar op de kast?’

‘Die woont hier, dokter. Ik zou maar vast met hem kennismaken.’ Haar stem had een warm timbre, maar het eind van haar zinnen bleef dreigend in de lucht hangen.

‘Flip heeft een heel eigen karakter, daar zult u aan moeten wennen de komende tijd.’

‘Moet ik... Maar ik kan helemaal niet met een kat...’

Ze knipte het ganglicht aan, alsof ze daarmee had gewacht tot ze me aan Flip voorgesteld had. De kater zag er in het licht nog vervaarlijker uit dan hij klonk, roerloos keek hij me aan. Ik meende zijn testosteron te kunnen ruiken. Welkom in de bush, dacht ik en er ging even een lichte siddering door me heen, alsof mijn lichaam me wilde waarschuwen. Koud had ik het gekregen bij de aanblik van die kille ogen. Ik verlangde naar een jas van berenbont, naar warme oksels en een documentaire op National Geographic Channel.

Terwijl ik bezig was me op Flip te concentreren, had Lidie in de woonkamer al een schemerlamp aangeknipt en haar jas uitgedaan. Ze zat op haar knieën voor de houtkachel en stapelde houtstammetjes kris-kras op elkaar. Ik ging op zoek naar de schakelaars van andere lampen. Er hing een klamme vochtigheid in de kamer.

Lidie duwde losjes proppen krantenpapier en aanmaakhoutjes tussen de blokken.

‘Ik heb Flip de afgelopen dagen te eten gegeven voor ik ’s ochtends met m’n eigen praktijk begon...’

‘Ben jij ook arts, Lidie?’

‘Veearts. Paarden,’ zei ze en blies de frêle vlammetjes van het papier in de richting van de houtsplinters. Haar bewegingen hadden iets sierlijks dat botste met haar stoere verschijning. Ik had nog steeds haar gezicht niet goed gezien, niet in de auto en de donkere gang en niet hier in de halfduistere kamer, waar de gloed van het haardvuur vloekte met het violette licht dat door de ramen viel. Lidie had de blokken aan het branden gekregen, al gaven ze nog geen warmte af.

‘Thee?’ vroeg ik, gewend om de huizen waar ik een praktijk waarnam in een handomdraai tot de mijne te maken. ‘Ik heb alle spullen in de auto.’

‘De dokter heeft van alles staan, thee en koffie. En, o ja, deze...’ Ze stond op en liep naar de tafel, pakte een fles rode wijn.

‘Welkom in Westwoud, dokter Levi. Dat moest ik zeggen van Frits, van dok Simons, bedoel ik. U... je redt het verder wel?’

‘Een glaasje wijn misschien?’

‘Ik moet naar een patiëntje kijken, een jonge hengst met atypische myopathie, een ernstige spierziekte. Mijn telefoonnummer ligt op het bureau voor als er iets is.’ Ze trok haar bruine cowboyjas weer aan.

‘Ik breng je even terug...’

‘Ze zien me rijden voor dat kippenloopje... Mooi trouwens, die oldtimer...’ zei ze.

‘Mercedes SL, uit 1973...’ Ik wilde haar vertellen dat ik net een eend had doodgereden.

‘Als er wat is en ik ben er niet, probeer dan het andere nummer. Er is centrale verwarming hier, maar hou de haard aan, dat is fijnere warmte. Dag.’

Nadat de deur dichtgevallen was, zag ik haar het pad aflopen, hoe ze met beide handen haar kraag opzette en toen met een zwiep de weg op liep. Het was of haar silhouet een kort moment zilverachtig oplichtte tegen de regengevulde lucht.

2

Twee maanden geleden, in die uitzonderlijk hete augustusmaand, was mijn moeder overleden, de vingers van één hand stonden in een sierlijk boogje op het matras, alsof ze midden in haar pianospel was blijven steken. Ze had een brief nagelaten, maar op haar verzoek overhandigde de notaris hem nu pas. ‘Levi Levi’ stond er in haar vertrouwde handschrift op de envelop. Het was net of ze nog leefde.

Wie van over het graf een bericht krijgt, heeft als je het mij vraagt maar twee keuzes: de brief vernietigen omdat hij nieuws brengt dat je nooit had willen horen; of je voorbereiden op een schok. Je vouwt hem open, houdt hem even tegen je borst, ademt in en dan begin je te lezen.

Mijn eerste ingeving was om hem plechtig te verbranden.

Mijn moeder, gezegend zijn haar handen, was een lieve schat, daar zat geen kwaad bij. Ze had als vijftienjarige Auschwitz overleefd en kon daarna de hele wereld aan. Ze maakte nooit ergens een probleem van, hup, wat gefilte fisch op tafel en nasjen maar. Ze lachte zoveel dat een buitenstaander er niets van geloofde. Ze hield van bridge, cabaret, van liedjes zingen aan de piano en taalgrapjes, mijn moeder was van de sunny side of the street. Die ogenschijnlijke lichtvoetigheid heeft haar leven gered. Dat hadden we in haar overlijdensadvertentie moeten zetten: ze leefde aan de zonnige kant van de straat. Wat moest ze anders? Gaan zitten simmen? Verpest je eigen leven maar. Ze liet zich niet beheersen door wraakzucht. Wat verbijsterend is als ze je als een beest in een kamp hebben gestopt, je wreed uitgehongerd, mishandeld en vernederd hebben en je dan ook nog half vermoordden.

Nadat ik bij de notaris was geweest, zat ik thuis een tijdlang aan onze keukentafel, ik had expres het licht niet aangedaan. Lea en mijn dochter Dylan waren er niet.

Ik zag mijn moeders lach voor me, haar mooie haar, haar sprankelende aanwezigheid. Naar de brief, die ik op tafel had gelegd, durfde ik niet eens te reiken. En als ik het deed, was het of een logge arm me tegenhield. Ik

beet hard op mijn lip. Ik had Lea ge-sms't dat ik met haar in ons vaste restaurant wilde eten. Het was onze laatste avond samen voor ik naar Westwoud zou vertrekken om de huisartsenpraktijk waar te nemen voor dokter Simons, die voor twee maanden naar Afrika vertrok. Om halfnegen zou ze toch wel klaar moeten zijn met haar drukke baan als makelaar, maar ze had nog steeds niets van zich laten horen. Ik belde haar, het was inmiddels al ver over achten. Op de achtergrond klonk geroezemoes. Ze zei meteen dat ze geen tijd voor me had, want ze was uit eten met een klant.

‘Dat heb ik je vanochtend toch al gezegd?’ Haar stem klonk afstandelijk, zoals altijd wanneer ze in één ruimte was met een voor haar belangrijke persoon. Soms behandelde ze me als een lastige zoon. Ik bromde wat en verbrak de verbinding.

We waren een gewoon gezin zoals er zo veel zijn, een van de triljard voetnoten bij de geschiedenis. Niet erg opwindend, niet heel bijzonder. Maar sinds onze dochter in de puberteit was, leek het alsof de samenhang langzamerhand verdween. Ik hield van Lea, maar ik kon haar al een tijd niet bereiken en ik had dat zo gelaten. Met Dylan had ik het contact jammer genoeg vanaf haar puberbuien een beetje verloren, en als vader en arts had ik dat als iets onvermijdelijks gezien dat nu eenmaal bij het opgroeien hoorde. Ook ik had